

Praktická doporučení pro předoperační lačnění a použití farmak k prevenci aspirace před plánovanými operačními výkony

Anest intenziv Med. 2017;28:322–323

Reference:

Practice Guidelines for Preoperative Fasting and the Use of Pharmacologic Agents to Reduce the Risk of Pulmonary Aspiration: Application to Healthy Patients Undergoing Elective Procedures: An Updated Report by the American Society of Anesthesiologists Task Force on Preoperative Fasting and the Use of Pharmacologic Agents to Reduce the Risk of Pulmonary Aspiration. *Anesthesiology*. 2017;126:376–393.

POZNÁMKY

- Dokument aktualizuje doporučení z roku 2011.
- Cílová populace uvedených doporučení jsou tzv. zdraví pacienti, tzn. pacienti, kteří podstupují plánovaný operační výkon a nemají současně nějaké průvodní/limitující onemocnění.
- Doporučení nejsou plně použitelná pro specifické populace pacientů (např. obezita, těhotenství, diabetes mellitus, hiátová hernie, předpoklad obtížného zajištění dýchacích cest).
- Číslování jednotlivých stanovisek/doporučení neodpovídá originálnímu textu.

1. DOPORUČENÍ PRO PŘEDOPERAČNÍ VYHODNOCENÍ

- Zjištění anamnézy, fyzikální vyšetření a pohovor s pacientem:
 - aktivní vyhledávání faktorů/informací zvyšujících riziko aspirace.
- Informování pacienta o nutnosti/důvodech jeho lačnění v dostatečném časovém předstihu.
- Ověření, zda pacient lačnil před zahájením anestezie.
- Pokud nebyla požadovaná příprava dodržena, nutno zvážit poměr rizika/přínosu provedení operace.

2. DOPORUČENÍ PRO ČIRÉ TEKUTINY

- Čiré tekutiny mohou být požitý až 2 hodiny před zahájením plánovaného výkonu s požadavkem

jakéhokoliv typu anesteziologické péče (celková anestezie, regionální anestezie, monitorovaná anesteziologická péče).

- Tekutiny by neměly obsahovat alkohol.

3. DOPORUČENÍ PRO MATEŘSKÉ MLÉKO/KOJENÍ

- Kojení může být provedeno až do 4 hodin před zahájením plánovaného výkonu s požadavkem jakéhokoliv typu anesteziologické péče (celková anestezie, regionální anestezie, monitorovaná anesteziologická péče).

4. DOPORUČENÍ PRO KOJENECKOU VÝŽIVU

- Kojenecká výživa může být podána až do 6 hodin před zahájením plánovaného výkonu s požadavkem jakéhokoliv typu anesteziologické péče (celková anestezie, regionální anestezie, monitorovaná anesteziologická péče).

5. DOPORUČENÍ PRO PEVNOU STRAVU A MLÉKO

- Lehká strava nebo mléko mohou být podány až do 6 hodin před zahájením plánovaného výkonu s požadavkem jakéhokoliv typu anesteziologické péče (celková anestezie, regionální anestezie, monitorovaná anesteziologická péče).
- Delší interval (např. až 8 hodin) může být vyžadován v případě smaženého nebo tučného jídla, včetně masa.
- Vždy bychom měli vyhodnotit nejenom složení stravy, ale i jejího objemu.

6. DOPORUČENÍ PRO PODÁVÁNÍ TZV. GASTROINTESTINÁLNÍCH STIMULANTŮ (METOCLOPRAMID)

- Mohou být předoperačně podány u pacientů se zvýšeným rizikem aspirace.
- Tato farmaka by se neměla rutinně používat u pacientů bez zjevného rizika aspirace.

7. DOPORUČENÍ PRO PODÁVÁNÍ FARMAK KE SNÍŽENÍ pH ŽALUDEČNÍHO OBSAHU

- Mohou být předoperačně podána u pacientů se zvýšeným rizikem aspirace.
- Tato farmaka by se neměla rutinně používat u pacientů bez zjevného rizika aspirace.

8. DOPORUČENÍ PRO PODÁVÁNÍ ANTACID

- Mohou být předoperačně podána u pacientů se zvýšeným rizikem aspirace.
- Měla by být používána jen tzv. nepartikulární antacida.
- Tato farmaka by se neměla rutinně používat u pacientů bez zjevného rizika aspirace.

9. DOPORUČENÍ PRO PODÁVÁNÍ ANTIEMETIK

- Mohou být předoperačně podána u pacientů se zvýšeným rizikem aspirace.

- Tato farmaka by se neměla rutinně používat u pacientů bez zjevného rizika aspirace.

10. DOPORUČENÍ PRO PODÁVÁNÍ ANTICHOLINERGIK

- Jejich použití s cílem snížení rizika aspirace není doporučeno.

Do redakce došlo dne 11. 6. 2017.

Do tisku přijato dne 15. 6. 2017.

Adresa pro korespondenci:

prof. MUDr. Vladimír Černý, Ph.D., FCCM
cernyvla1960@gmail.com

ZAJÍMAVOSTI Z LITERATURY

Nízké dávky kortikosteroidů v kritických stavech – současný metaanalytický pohled

Briegel J, Bein T, Möhnle P. Update on low-dose corticosteroids. Curr Opin Anesthesiol. 2017;30:186–191, doi: 10.1097/ACO.0000000000000442, 32 citací.

Téma se diskutuje již několik let se snahou najít správné indikace, dávky, délku podávání a doložit je nezpochybnitelnými příznivými výsledky. Tématu se věnoval řadou studií od roku 2002 Annane a z významných studií lze uvést v posledních letech např. CORTICUS (Funk 2014).

Příznivý vliv se sníženou mortalitou a zkrácenou morbiditou byl prokázán pro ARDS a CAP, sepsi zejména nitrobrší po perforaci střeva. V popředí podávaných přípravků se umístil hydrokortizon podle doporučení autorů Surviving Sepsis Campaign v infuzním podání dávek po 200 mg po dobu pěti dnů. Nízké dávky kortikosteroidů se nyní doporučují v septickém šoku u non-respondérů na tekutinovou a vazopresorickou léčbu. V posledních dvou letech se ověřovaly i nové indikace: těžká seps, ARDS, VAP a popálení, které spojoval velmi intenzivně vyznačený SIRS.

Při popálení, spojeném se septickým šokem, kortikosteroid nejen tlumí excesivní odpověď organismu, ale pravděpodobně zmírňuje i kapilár-

ní únik. Příznivě ovlivnil průběh nemocničních pneumonií typu HAP, komplikujících mozkolebeční poranění s odbrzděnou sympatoadrenergní reakcí. RCT studie přinesly konzistentní výsledky, že šok se zkrátí a omezí se potřeba vazopresorické podpory. Příznivé výsledky se projevily téměř ve všech studiích jako nezávislé na aktuální adreno-kortikální funkci.

Otázkou dosud zůstává, zda preventivní podávání by bylo účelné a které markery a varovné známky by je indikovaly.

K doporučovanému infuznímu hydrokortizonu přistoupily i další prověřované přípravky v aktuálních studiích (Blum – Švýcarsko 2015, Torres – Španělsko 2015, Tagami 2015):

- metylprednizolon v dávce 40 mg denně po dobu sedmi dnů s postupným snižováním dávky do 20. dne,
- prednizon v perorálním dávkování 50 mg denně po dobu 7 dnů.

Další studie stále probíhají se zpřesněním patofyziologického působení, s průkazem cílených indikací, mortality a morbidit.

Připravila doc. MUDr. Jarmila Drábková, CSc.
e-mail: jarmiladrabkova@gmail.com